

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/215/2022
Identifikačné číslo spisu:	6121446882
Dátum vydania rozhodnutia:	25.10.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6121446882.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Slovak Estate s.r.o., so sídlom v Bratislave, Tallerova 4, zastúpeného: Advokátska kancelária VASIL & partners, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Žižkova 4D, proti žalovanému: Trenčiansky samosprávny kraj, so sídlom v Trenčíne, K dolnej stanici 7282/20A, o zaplatenie 3.151,23 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 15C/39/2021, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 28. júla 2022 sp. zn. 17Co/39/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 13. januára 2022 č.k. 15C/39/2021-116 zamietol žalobu žalobcu o zaplatenie 3.151,23 eura s príslušenstvom a žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 28. júla 2022 sp. zn. 17Co/39/2022 I. potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a II. žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Rozhodnutie súdu ako vecne správne potvrdil (§ 387 ods. 1 a 2 CSP) V celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Rozhodnutie považoval za správne. Doplnil, že súd prvej inštancie správne odkázal na judikatúru najvyššieho súdu v predmetnom spore, ktorú aj konkretizoval. Správne prijal záver súdu prvej inštancie, že predmetné vecné bremeno predstavuje užívací titul k pozemku žalobcu a preto sa nejedná o plnenie bez právneho dôvodu, ktoré by mohlo mať za následok bezdôvodné obohatenie. Uviedol, že napadnuté rozhodnutie nie je založené na otázke premĺčania, ale vyjadruje sa k nej iba podporne a uvádza okolnosti premĺčania vo vzťahu k právu na jednorazovú náhradu. Takisto uviedol, že súd prvej inštancie nárok vlastníka na náhradu nespochybnil, ale správne konštatoval, že patrí jednorazovo vlastníkovi pozemku v čase vzniku obmedzenia vlastníckeho práva a nie v opakovaných plneniach.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“), ktorý prípustnosť vyvodil z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, keďže odvolací súd svoje rozhodnutie dostatočným spôsobom neodôvodnil vzhľadom na platnú právnu úpravu a rozhodovaciu prax. Postup odvolacieho súdu v súvislosti s výrokom a odôvodnením jeho rozsudku považoval za zásah do jeho práva na spravodlivé súdne konanie a zásah do jeho práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Žiadal, aby odvolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané, zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 CSP), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolací súd nie je súdom tretej inštancie, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu (por. 9Cdo/72/2020, 9Cdo/260/2021), nie strany sporu.

7. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa, tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia, rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Dovolací súd preto pristúpil k preskúmaniu dovolania, či v konaní došlo k tvrdenej vade zmätočnosti.

9. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP je a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Posudzujúc dovolanie podľa jeho obsahu (čl. 11 CSP a § 124 ods. 1 CSP), dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ vyvodil prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, namietal nesprávny procesný postup, ktorým mu odvolací súd odňal možnosť konať pred súdom. Namietal nedostatok odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu a v podstate nesúhlasil aj s právnym posúdením veci súdmi oboch stupňov.

11. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré

(porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Ďalším dôvodom nesprávneho procesného postupu, ktorého dôsledkom je porušenie práva na spravodlivý proces, môže byť rôzne pochybenie súdu, ktoré však musí vykazovať určitú intenzitu, aby dovolací súd mohol konštatovať porušenie práva na spravodlivý proces (II. ÚS 71/2021 body 11.1. a 12.). Nie každé procesné pochybenie súdu totiž znamená, že bolo porušené právo na spravodlivý proces (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok, komentár, C. H. Beck, 2022, s. 1525 - 1567).

12. Z dôvodovej správy k ustanoveniu § 420 písm. f) CSP vyplýva, že doterajší pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“ sa nahradil terminologický novým pojmom „právo na spravodlivý proces“, ktorého obsahové znaky vyplývajú z konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj Ústavného súdu SR. V tomto zmysle musí konanie ako celok vykazovať znaky spravodlivosti, nestačí jedna izolovaná vada na uplatnenie dovolania a naopak, ak konanie ako celok znaky spravodlivosti nevykazuje, bude dovolanie prípustné vždy. Možno konštatovať, že pri posudzovaní nesprávneho procesného postupu, ktorý spočíva v tom, že strane bolo znemožnené uskutočňovať jej patriace procesné práva, bude nevyhnutné posudzovať intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces a jednotlivé konkrétne porušenia procesných práv bude potrebné hodnotiť v kontexte celého súdneho konania, v kontexte dopadu na ďalšie procesné postupy súdu a možnosti strany namietať alebo zvrátiť nesprávny postup súdu.

13. Nie každé procesné pochybenie súdu znamená, že bolo porušené právo na spravodlivý proces, ak súd síce nepostupoval správne, ale v dôsledku tohto nesprávneho postupu nedošlo k takej intenzite zásahu, že ho nemožno hodnotiť ako porušenie práva na spravodlivý proces, nie je namieste, aby došlo k naplneniu predpokladov pre tento dôvod zmätočnosti. O naplnenie predpokladu v zmysle § 420 písm. f) CSP pôjde vtedy, ak postup súdu, ktorý znemožní realizáciu práv strany sporu, dosiahne takú intenzitu, ktorá odôvodňuje záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé (4Cdo/107/2022). V prejednávanej veci však o takýto prípad nešlo. Dovolací súd zároveň nezistil, aby odvolací súd nedostatočne a nesprávne odôvodnil svoje rozhodnutie.

14. Ak dovolateľ takisto mienil v súvislosti s ustanovením § 420 písm. f) CSP namietať aj to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, resp. súdu prvej inštancie spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, dovolací súd uvádza, že prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, t. j. nesprávnom právnom posúdení veci (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017). Právne posúdenie môže zakladať dovolací dôvod v zmysle § 421 CSP cez prizmu niektorej zo skutkových podstát uvedených pod písmenom a) až c) (§ 421 ods. 1 CSP. Skutočnosť, že dovolateľ mal odlišný právny názor než konajúce súdy, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ňou tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

15. So zreteľom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ nedôvodne namietal, že mu súdy nižších inštancií nesprávnym procesným postupom znemožnili uskutočňovať mu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd dovolanie preto odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

16. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.